

AUTEURS:
MARJO VAN HOORN &
PIET HAGENAARS

SAMEN VERANTWOORDELIJK

HET ADAGIUM VAN DE PEPPELS/DE CANADAS

Basisschool De Peppels/De Canadas, een jenaplanschool in Boxmeer, heeft veel aandacht voor kunstzinnige oriëntatie. Dit past in de holistische opvatting over de ontwikkeling van kinderen. De school is een leef-werkgemeenschap waar je leert samenleven. Onderwijs is 'meer dan taal en rekenen, creëren en creativiteit zijn belangrijk in ons programma.'

Schoolleider Harry Havekes' zienswijze is dat leerkrachten hun kwaliteiten niet louter voor de eigen groep inzetten. Ze kunnen immers voor de hele school nuttig zijn: 'Je moet elkaar met elkaars expertises helpen. Jij bent niet de leerkracht voor je eigen groep, wij

zijn de leerkrachten voor de hele school en zetten onze kwaliteiten daarvoor in. Als team zijn we samen verantwoordelijk voor de ontwikkeling van onze leerlingen.' Het schoolteam is creatief en de meeste leerkrachten hebben affiniteit met kunst en cultuur, er

is een djembéspeler, men danst of speelt theater in de vrije tijd.

PABO ÉN KUNSTVAKOPLEIDING

Als het even mogelijk is, kiest Havekes voor groepsleerkrachten die naast de pabo een

kunstopleiding volgden. 'Het lukt ons ondanks het lerarentekort om zulke leerkrachten toch in huis te halen, we zijn daar heel actief in.' Marga Föllings bijvoorbeeld is leerkracht en docent dans, Conny Raeskin is onderwijsassistent en docent beeldende vorming. Er is ook een leerkracht met een specialisatie muziek en een met een musicalopleiding. De achterliggende gedachte is dat een kunstvakdocent te geïsoleerd in de school staat. 'Een leerkracht met een combinatie van opleidingen kan zijn kunstvak integreren in thematisch onderwijs, zo'n combinatie is goed voor de school.' Bovendien, zegt Havekes, hebben ze geen problemen met het klassenmanagement, zoals hij dat vaak wel zag bij de 'pure' kunstvakdocent.

Naast de reguliere lessen zijn er blokken van kortlopende keuzecursussen, die vier keer per jaar terugkomen. Leerlingen kiezen dan uit een scala van activiteiten voor een blok dat hen interesseert, zoals koken of bakken, dans, muziek en theater. We volgden twee lessen tijdens een van de keuzecursuswoensdagen.

CONNY RAESKIN, VAKDOCENT BEELDEND

Raeskins grootvader en vader, beiden werkzaam in de gresbuisenindustrie, brachten vroeger kilo's klei mee naar huis. Thuis werd dan door de drie generaties geboetseerd. Dat inspireerde haar om keramiek te studeren aan de Academie Arendonk (voor deeltijds kunstonderwijs Beeldende en Audiovisuele Kunsten in Vlaanderen).

Raeskin geeft in de keuzecursus een blok van drie lessen beeldend vormen aan de middenbouw. Op de 'andere' woensdagen geeft ze tekenlessen aan de middenbouw en op donderdag heeft groep vijf modeltekenen, licht-en-donker, perspectief, portret en aquarel. Deze technieken komen in de bovenbouw weer terug. 'Als leerlingen ze goed hebben leren

kennen, werken ze vaak vrijer, ze zijn er dan al wat meer in thuis en zijn minder geremd omdat ze al iets van de opbouw en de techniek weten.

Op De Peppels/De Canadas wordt het leergebied wereldoriëntatie thematisch behandeld, aan de hand van de werkwijze *VierKeerWijzer*®. Raeskin maakt er beeldende lessen bij, zodat leerlingen ook vanuit een kunstzinnig oogpunt naar de thema's leren kijken. Bij het thema *Ontdekkers en hervormers* introduceert ze bijvoorbeeld de uitvindingen van Leonardo da Vinci in de lessen. Ze werkt die lessen uit en deelt ze met collega's, die daar blij mee zijn en er in hun eigen lessen kunstzinnige oriëntatie op voortborduren.

Vandaag werken de leerlingen met het thema *Hallo wereld*. Op een onderplaat zijn ze naarstig aan het werk met klei, verf en andere materialen. Ze maken een stukje van de straat waar hun huis staat. Als de bel gaat, werkt een meisje nog geconcentreerd door; de groenstroken voor haar huis, bijna vergeten!

DANSONDERWIJS VAN MARGA FOLLINGS

Achttien kinderen van groep 1 en 2 dansen de sprookjesdans. Ze zijn op het bal van de koning en koningin en leren te lopen en dansen als prins en prinsessen. Föllings geeft af en toe instructie: 'rustig bewegen, ja, mooi zo. En maak nu een diepe buiging voor elkaar.' Plezier in bewegen op muziek is een belangrijk element

in haar dansonderwijs, evenals het sociale, zoals interactie, kijken naar elkaar, samen vormgeven. Samen naar groepspresentaties kijken om dan te bespreken wat er leuk aan was, wat beter kon, te leren met en van tips. Het is belangrijk dat iedereen mee kan doen. Met de kleuters werkt ze vaak met kennis en begrippen uit de vakken taal en rekenen: 'Bij deze leeftijdsgroep kun je met dans aan de woordenschat werken, of een boek dansen.'

Ze heeft als leerkracht/dansdocent 0,6 fte en is ook icc'er. Na de (toenmalige) Dansacademie Brabant gevolgd te hebben, begon ze als dansdocent op een muziekschool. Toen haar kinderen op school zaten, werd ze tegelijkertijd docent dans bij De Canadas en zorgde ze voor de dans tijdens de musical van groep 8. 'Als je ooit wat anders wilt gaan doen', zei een groepsleerkracht destijds tegen haar, 'dan moet je eens aan de pabo denken.' Dat advies volgde ze op en begon daarna als groepsleerkracht bovenbouw op dezelfde school. Sinds enige tijd geeft ze nu les in de onderbouw. De woensdag is gereserveerd voor de lessen dans aan alle bouwen van De Peppels/De Canadas. Na twintig jaar voor de klas heeft ze geen leerlijn ontwikkeld, ze werkt met de thema's voor wereldoriëntatie en gebruikt de methode *Dansspettters*. *Lidia's Song* van Snow Orchid klinkt. Achttien kleuters, elk zwaaiend met een gekleurd sjaaltje, tollend, huppelend, of nadenkend en gracieus bewegend in de grote ruimte. Vol overgave dansen ze. ●

“HAVEKES Kiest
BIJ VOORKEUR
GROEPSLEERKRACHTEN
DIE NAAST DE PABO EEN
KUNSTOPLEIDING VOLGDE”

Leerlingwerk bij thema *Hallo wereld* Basisschool De Peppels/De Canadas Foto Piet Hagenaars